

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o rynku mocy.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Mieczysława Kasprzaka.

(-) Władysław Teofil Bartoszewski; (-) Paweł Bejda; (-) Marek Biernacki; (-) Jolanta Fedak; (-) Andrzej Grzyb; (-) Mieczysław Kasprzak; (-) Dariusz Klimczak; (-) Władysław Kosiniak-Kamysz; (-) Stefan Krajewski; (-) Paweł Kukiz; (-) Dariusz Kurzawa; (-) Radosław Lubczyk; (-) Jan Łopata; (-) Urszula Nowogórska; (-) Urszula Paślawska; (-) Krzysztof Paszyk; (-) Jacek Protasiewicz; (-) Jarosław Rzepa; (-) Jarosław Sachajko; (-) Marek Sawicki; (-) Czesław Siekierski; (-) Paweł Szramka; (-) Agnieszka Ścigaj; (-) Jacek Tomczak; (-) Stanisław Tyszka; (-) Piotr Zgorzelski; (-) Zbigniew Ziejewski; (-) Bożena Żelazowska; (-) Stanisław Żuk.

Ustawa
z dnia 2020 r.
o zmianie ustawy o rynku mocy

Art. 1

W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy (Dz. U. z 2020 r. poz. 247, 1565.)
wprowadza się następującą zmianę:

1) art. 99 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 99. 1. Opłatę mocową pobiera się od dnia 1 stycznia 2022 r.”

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uzasadnienie

Oplata mocowa obowiązuje w Polsce, zgodnie z ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy, od 18 stycznia 2018 r. Jej celem jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego państwa oraz wyeliminowanie niedoborów wytwórczych, w szczególności tzw. blackoutu energetycznego. W ustawie przewidziane zostały mechanizmy mające na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej do odbiorców. Funkcjonowanie rynku mocy ma być finansowane przez odbiorców końcowych, początkowo - od października 2020 r., następnie nowelizowany termin wejścia w życie opłaty na dzień 1 stycznia 2021 r., na rachunkach za energię elektryczną ma pojawić się nowa opłata, opłata mocowa.

Teoretycznie głównym celem opłaty jest zapewnienie stałych dostaw prądu i tym samym – bezpieczeństwa energetycznego. Pieniądze uzyskane dzięki opłacie mocowej mają posłużyć unowocześnieniu elektrowni i zbudowaniu nowych. Opłata ma być też swoistym wynagrodzeniem elektrowni za utrzymywanie dyspozycyjności. Chodzi o utrzymywanie rezerw, które zostałyby uruchomione w razie problemów z energią elektryczną.

W ocenie projektodawców opłata mocowa to w dużym uproszczeniu przeniesiony na odbiorcę końcowego koszt wynikający z dopłat do źródeł wytwórczych energii, otrzymujących wynagrodzenie w zamian za moc, którą stawiają do dyspozycji Polskich Sieci Elektroenergetycznych dla utrzymania wymaganych rezerw mocy dyspozycyjnej w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym.

Ustawa mocowa, jak podkreśla Urząd Regulacji Energetyki, powstała w celu zebrania kwoty, pewnej zachęty inwestycyjnej, na rzecz unowocześnienia elektrowni i budowy nowych.

Należy zauważyć, że obecny rachunek za energię elektryczną składa się z trzech części. Pierwsza z nich to podatki. Następna to tzw. opłata „za energię” – czyli płatność za energię, którą faktycznie zużyliśmy oraz tzw. opłata dystrybucyjna, płatność za doprowadzenie energii za pomocą sieci dystrybucyjnych.

Od stycznia 2021 pojawi się dodatkowa pozycja - opłata mocowa. Opłata mocowa, czyli opłata za gotowość do zabezpieczenia dostarczania prądu. O dokładnej wartości opłaty mocowej będzie decydował Urząd Regulacji Energetyki. Na finalną wielkość dodatkowej opłaty składać się będzie wiele czynników. Całość kosztów zależeć będzie między innymi od:

- wcześniejszego zużycia energii w godzinach szczytowego poboru,
- prognoz dotyczących zapotrzebowania na prąd i energię w danym roku dostaw,

- prognoz kosztów funkcjonowania utrzymania całego przedsięwzięcia.

Szacuje się, że przeciętne gospodarstwo domowe doda do swoich wydatków około 120 zł rocznie. Oczywiście, im większe zużycie energii, tym większa ostateczna opłata. Ta kwota zostanie dodana do całości rachunków za prąd, które pokrywać będzie każdy odbiorca końcowy energii – czyli każda jednostka pobierająca energię elektryczną. Również firmy nie unikną dodatkowych kosztów.

Zgodnie z Art. 70. 1. ustawy o rynku mocy stawki opłaty mocowej ustala się odrębnie, w odniesieniu do odbiorców końcowych:

1. Dla gospodarstw domowych – jako stawkę miesięczną, zależną od rocznego zużycia energii elektrycznej,
2. Dla odbiorców innych niż określani w pkt 1 – jako stawkę stosowaną do wolumenu energii elektrycznej pobranej z sieci w wybranych godzinach doby, wyrażoną w złotych za kWh energii elektrycznej.

Z zapisu wynika, że gospodarstwa domowe będą obciążane dodatkową, stałą opłatą raz na miesiąc. Jednak dla pozostałych (czyli dla wszystkich przedsiębiorców) opłata mocowa będzie doliczona do rzeczywistego zużycia energii w [kWh] w wybranych godzinach doby, czyli w określonych godzinach szczytowego zapotrzebowania na moc. Corocznie Prezes URE będzie wyznaczać i publikować nie tylko stawki opłaty mocowej na kolejny rok, ale również godziny szczytowego zapotrzebowania na moc w systemie - odrębnie dla poszczególnych kwartałów roku dostaw (w każdym kwartale zmieniają się godziny szczytowe, szczególnie dotyczy to szczytu popołudniowego).

Pobór opłaty mocowej pierwotnie planowany na dzień 1 października, został przesunięty na podstawie nowelizacji ustawy o biokomponentach oraz o zmianie niektórych innych ustaw, na dzień 1 stycznia 2021 r. Zdaniem wnioskodawców konieczna jest kolejna nowelizacja terminu wejścia w życie poboru opłaty mocowej, o co najmniej rok. Nikogo nie trzeba przekonywać jak trudna jest sytuacja przedsiębiorców oraz pracowników w związku z pandemią koronowirusa. Podnoszenie opłat, które dotyczą wszystkich odbiorców energii elektrycznej w dobie pandemii, należy uznać za szczególnie nieracjonalne.

Za istotne należy uznać wielkość kosztów, które zgodnie z ustawą o rynku mocy, zostaną przeniesione na Polaków - z szacunków Forum Energii wynika, że wyniesie ok 6 mld zł. Ta kwota zgodnie z przedmiotową nowelizacją pozostałaby w budżecie polskich rodzin i przedsiębiorców.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie powoduje kosztów po stronie budżetu państwa.

Projekt ustawy nie powoduje kosztów po stronie budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Warszawa, 9 listopada 2020 r.

BAS-WAPM-2420/20

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rynku mocy (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Mieczysław Kasprzak)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2019 r. poz. 1028, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zakłada znowelizowanie art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy (Dz. U. z 2020 r. poz. 247, ze zm.), dalej jako „ustawa o rynku mocy”. Zgodnie z proponowaną zmianą opłata mocowa miałaby być pobierana od dnia 1 stycznia 2022 r., a nie jak określa to obowiązujący przepis – od dnia 1 stycznia 2021 r.

Projektowana ustawa ma wejść w życie z dniem ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Z uwagi na przedmiot projektu ustawy należy uwzględnić rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/941 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej i uchylające dyrektywę 2005/89/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 14.6.2019, s. 1), dalej jako „rozporządzenie 2019/941”.

Zgodnie z art. 1 rozporządzenia 2019/941 ustanawia ono przepisy dotyczące współpracy między państwami członkowskimi w celu zapobiegania kryzysom elektroenergetycznym, przygotowania się na nie oraz zarządzania nimi w duchu solidarności i przejrzystości oraz z pełnym uwzględnieniem wymogów konkurencyjnego wewnętrznego rynku energii elektrycznej.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

W myśl art. 1 ust. 1 ustawy o rynku mocy określa ona organizację rynku

mocy oraz zasady świadczenia usługi pozostawania w gotowości do dostarczania mocy elektrycznej do systemu elektroenergetycznego i dostarczania tej mocy do systemu w okresach zagrożenia.

W rozdziale 3 ustawy o rynku mocy ustalono zasady pobierania i obliczania wysokości opłaty mocowej. Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy o rynku mocy opłata ta jest pobierana przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego na wypłatę wynagrodzenia za wykonywanie obowiązków mocowych.

W myśl art. 99 ust. 1 ustawy o rynku mocy opłatę mocową pobiera się od dnia 1 stycznia 2021 r. Projektodawcy proponują zmianę tego terminu na dzień 1 stycznia 2022 r.

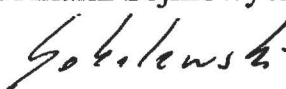
Cele, jakie mają być realizowane na mocy przepisów ustawy o rynku mocy, w pewnym stopniu są tożsame z celami wskazanymi w rozporządzenia 2019/941. Pobieranie opłaty mocowej jest kwestią pozostającą poza zakresem regulacji rozporządzenia 2019/941, należy zatem uznać, że projekt ustawy nie jest sprzeczny z tym rozporządzeniem.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rynku mocy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Tomasz Jaroszyński
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 9 listopada 2020 r.

BAS-WAPM-2421/20

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rynku mocy (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Mieczysław Kasprzak) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt zakłada znowelizowanie art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy (Dz. U. z 2020 r. poz. 247, ze zm.). Zgodnie z proponowaną zmianą opłata mocowa miałyby być pobierana od dnia 1 stycznia 2022 r., a nie jak określa to obowiązujący przepis – od dnia 1 stycznia 2021 r.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Tomasz Jaroszyński
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski